

Thema oproep “Lerende Netwerken Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen”

Onder Zwaartepunt 3 “Stimuleren van ondernemerschap” – maatregel 3 van het ESF doelstelling 3

Inleiding

In het kader van het debat rond Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is er steeds meer vraag naar de disseminatie van instrumenten en methodieken die Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) operationaliseren op de bedrijfsvloer. De afgelopen jaren bevonden de concepten en vooral de toepassingen van MVO zich nog in een experimentele fase. Onder andere binnen Trivisi lag de focus sterk op de innovators en de early adopters. Vanuit verschillende hoeken wordt duidelijk gesteld dat men nu ook een stap in de richting van heel het Vlaamse bedrijfsleven moet nemen. Zo besliste de Vlaamse Regering op 7 mei 2004 over te gaan tot de oprichting van een Digitaal Kenniscentrum MVO en neemt de nieuwe Vlaamse Regering stappen om activiteiten te ontplooiën die MVO verder stimuleren. De Lerende Netwerken MVO zijn daar één van.

Binnen het ESF programma werd in het kader van zwaartepunt 6 al eerder meegewerkt aan het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen door aanvullend op de Vlaamse middelen voor de Trivisi-oproep, ESF middelen ter beschikking te stellen.

In het kader van ESF zwaartepunt 3 “Stimuleren van ondernemerschap” kunnen projecten worden gefinancierd die acties opzetten rond de mainstreaming van instrumenten MVO in de vorm van Lerende Netwerken. Vandaar dat opnieuw een samenwerking tussen ESF en de Vlaamse Gemeenschap – Administratie Werkgelegenheid wordt opgezet voor het ter beschikking stellen van middelen om de mainstreaming van de ontwikkelde instrumenten en methodieken rond MVO te stimuleren.

1. Opzet van deze thema oproep

De Lerende Netwerken Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hebben als doel de mainstreaming van maatschappelijk verantwoord ondernemen in Vlaanderen te stimuleren. Ze appelleren aan een duidelijke vraag naar meer toepassingen van MVO in Vlaanderen. Lerende Netwerken beantwoorden aan deze vraag door hun concrete, actiegerichte doelstelling om op het niveau van de individuele onderneming aan de slag te gaan met het concept maatschappelijk verantwoord ondernemen. De Lerende Netwerken dienen opgebouwd te worden rond het informeren, het implementeren of begeleiden van organisaties op het vlak van MVO.

Om de actiegerichtheid van elk netwerk te garanderen wordt er in elk netwerk gebruik gemaakt van bestaande methodieken. Een Lerend Netwerk is dus niet ontwikkelingsgericht. Het is wel mogelijk dat er aan bestaande methodieken aanpassingen worden gedaan indien dit de bruikbaarheid ten goede komt. Om de promotoren te ondersteunen bezorgt de Administratie Werkgelegenheid en het ESF-Agentschap bij de oproep een lijst met bestaande methodieken en instrumenten die binnen hun werking werden ontwikkeld. In een latere fase kunnen ook een lijst van gebruikers van deze methodieken aan de promotoren bezorgd worden. De Vlaamse overheid wil zo inspanningen doen om deze instrumenten en bestaande methodieken te valoriseren.

De Vlaamse overheid wil de nodige innovativiteit binnen deze netwerken stimuleren door de klassieke tegenstellingen (non-profit/profit, werkgever/werknemer, sociale economie/reguliere economie, ngo/bedrijf...) te doorbreken. Binnen een Lerend Netwerk dient ruimte te zijn voor een constructieve dialoog tussen de verschillende stakeholders die bij een bepaald thema betrokken zijn.

2. De thema's

2.1. Verticale thema's

Er worden 7 thema's vooropgesteld. Het project dient te kaderen in één van de volgende thema's. Let wel: per thema kan slechts één Lerend Netwerk opgericht worden.

- *Thema 1: Ontwikkeling van talent.* Het competentiedenken vindt steeds meer ingang in het personeelsbeleid van organisaties. Er werden heel wat instrumenten ontwikkeld die op grotere schaal zouden kunnen toegepast worden eventueel in een andere setting en voor een andere doelgroep. Binnen dit Lerend Netwerk moeten een aantal van deze instrumenten geconcretiseerd worden op de werkvloer. Bij de uitwerking op de bedrijfsvloer is het belangrijk dat de verschillende werknemers binnen een organisatie betrokken worden. Denken en werken rond competenties geldt voor heel de organisatie.
- *Thema 2: De Lerende organisatie.* In dit Lerend Netwerk staat de 'organisatie' als lerend onderwerp centraal. Om competentieontwikkeling op het individuele niveau een kans te geven dient men zich ook als organisatie in die richting te ontwikkelen. Dit Lerend Netwerk dient een praktisch traject te ontwikkelen met verschillende organisaties. Wat is een lerende organisatie? Hoe beschrijf je het? Hoe word je het? Deze vragen dienen aan bod te komen om zo de deelnemende organisaties uiteindelijk te begeleiden tot een (beginnende) lerende organisatie. Het is belangrijk om te vertrekken van bestaande inzichten en methodieken om de actiegerichtheid van dit netwerk te vrijwaren.
- *Thema 3: Transparantie.* Het open communiceren van organisaties naar hun stakeholders is een zeer grote uitdaging. Niet enkel naar de eigen werknemers maar zeker ook naar klanten en leveranciers. Binnen dit Lerend Netwerk dient transparantie opgevat te worden als het open communiceren naar de consument. In de open communicatie naar de consumenten toe zijn er 3 belangrijke fasen: de marketingfase, waarin men de consument bewust maakt van een bepaald product of dienst; de verkoopfase waarin de consument op basis van een aantal criteria beslist om tot de aankoop over te gaan en de facturatie- en naverkoopfase, waarin de consument een vergoeding betaalt voor het product of de dienst en zich kan beroepen op een eventuele dienst naverkoop. Bij dit Lerend Netwerk is het zeer belangrijk om ook de interne focus van de werknemers niet uit het oog te verliezen. Open communiceren naar externen volgt pas nadat men ook intern op de juiste manier en met de juiste informatie heeft gecommuniceerd.
- *Thema 4: Bedrijf en Buurt.* Een bedrijf opereert steeds meer binnen een lokale gemeenschap. Zij doet beroep op de gemeenschap (tewerkstelling, stages,...) en heeft er een duidelijke impact op (bijvoorbeeld bij uitbreiding, bepaalde activiteit, woon- werkverkeer,...). In dit Lerend Netwerk wordt de inbedding van een bedrijf in de buurt bekeken. Er zijn verschillende invalshoeken mogelijk. Zo kunnen de samenwerking tussen het bedrijfsleven en scholen, samenwerking met buurtorganisaties, milieuorganisaties, lokale overheden,... en mobiliteit als aparte thema aangesneden worden. Idealiter heeft een Lerend Netwerk binnen haar werking aandacht voor verschillende van deze aspecten, afhankelijk van de samenstelling van het netwerk.
- *Thema 5: Bedrijfsleven en NGO's: het noorden en het zuiden verbonden.* Veel Vlaamse ondernemingen opereren in het Zuiden of gebruiken producten ervan. In dit Lerend Netwerk wordt er expliciet ingegaan op deze relatie. Vertrekpunt is de productieketen van de onderneming. Is deze gekend? Er kan vertrokken worden van de arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en arbeidsverhoudingen. Daarnaast kunnen billijke prijszetting en

ondersteuning van lokale gemeenschappen aan bod komen in dit Lerende Netwerken. Van dit Lerend Netwerk wordt verwacht dat zij organisaties laten kennismaken met de mogelijkheden om de productieketen in kaart te brengen en de band met hun toeleveranciers in het Zuiden te versterken (onder andere via community involvement en billijke prijszetting).

- *Thema 6: KMO's en MVO.* KMO's en grote bedrijven worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen. Bedrijfs grootte is een kritieke succesfactor om MVO op een realistische en een voor het bedrijf nuttige wijze in de praktijk te integreren en een reële meerwaarde te realiseren.. Binnen dit Lerend Netwerk wordt vertrokken van een realistische invulling van MVO op het niveau van de KMO. Hiervoor kan geput worden uit projecten die werden opgestart door verschillende bedrijvennetwerken en werkgeversorganisaties. Bij het Lerend Netwerk dient er expliciet aandacht te zijn voor de wisselwerking tussen kmo's uit de reguliere economie en kmo's uit de sociale economie.
- *Thema 7: Sociale dialoog.* In de sociale dialoog binnen en tussen werknemers- en werkgeversorganisaties wordt er gaandeweg meer aandacht geschonken aan maatschappelijk verantwoord ondernemen of deelthema's ervan. In dit Lerend Netwerk is het de bedoeling dat de sociale partners in diverse samenstelling dit aspect verder uitdiepen met het oog op het formuleren van implementatietrajecten inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van goede praktijken en expertise die vandaag bestaan binnen bedrijven en een aantal sectoren. Zoals in het verleden (i.c. Trivisi) met succes werd toegepast, kan een externe organisatie gevraagd worden dit Lerend Netwerk procesmatig te begeleiden.

2.2. Aandachtspunten bij elk Lerend Netwerk

Bij de ontwikkeling van een Lerend Netwerk dient de promotor aandacht te hebben voor vier punten:

- *Diversiteit.* In elk Lerend Netwerk dient er aandacht te zijn voor de diversiteit in onze maatschappij. Meer concreet dient er aandacht te zijn voor de kansengroepen (allochtonen, ouderen, arbeidsgehandicapten en kortgeschoolden) en de gelijke kansen man/vrouw.
- *Rapportering.* Elk Lerend Netwerk dient een vorm van rapportering te voorzien met als doelstelling extern over haar activiteiten te communiceren. Dit is een belangrijke link naar het digitaal kenniscentrum. In sommige netwerken kan rapportering ook een onderdeel zijn van de activiteiten van het Lerend Netwerk.
- *Sociale economie.* Eén van de doelstellingen van de Vlaams minister van Sociale Economie is het stimuleren van de samenwerking tussen de sociale en de reguliere economie. Beide kunnen zeer veel van elkaar leren. Om dit proces te bevorderen dienen bedrijven en/of overkoepelende organisaties uit de sociale economie betrokken te worden bij de uitbouw van een Lerend Netwerk.
- *Sociale dialoog.* Elke promotor/trekker van een Lerend Netwerk dient te toetsen welke bijdrage sociale dialoog kan leveren aan het partnerschap door deelname van sociale partners aan het Lerend Netwerk. Dit horizontaal aandachtspunt gaat uit van de intentie dat sociale partners hun verantwoordelijkheid dienen op te nemen in de mainstreaming van MVO.

Elk horizontaal thema (aandachtspunt) moet in meer of mindere mate aanwezig zijn in elk Lerend Netwerk en moet een meerwaarde creëren voor de werkzaamheden, een draagvlak creëren met betrekking tot het thema en de mainstreaming van de resultaten. De mate en wijze waarop elk aandachtspunt geïntegreerd wordt in het Lerend Netwerk is de verantwoordelijkheid van de

promotor. Hij of zij dient op voldoende wijze aan te tonen dat de oefening voor elk aandachtspunt werd gemaakt.

2.3. Het 8ste Lerend Netwerk: het mainstreamteam (dit Lerend Netwerk maakt echter geen deel uit van deze thema oproep)

Om de samenwerking en integratie tussen de verschillende Lerende Netwerken te ondersteunen wordt er een procesbegeleider aangesteld, nl. het mainstreamteam.

Het MVO mainstreamteam staat - met het oog op efficiënte Lerende Netwerken en het voorkomen van doublures of tegenstrijdigheden - in voor informatie-uitwisseling en kennisdeling tussen de Lerende Netwerken onderling en het Digitaal Kenniscentrum MVO. Daarnaast neemt het mainstream-team een diagonale functie waar en screent en verbindt het de 7 verticale thema's die behandeld worden door een Lerend Netwerk met de vier aandachtspunten die in elk Lerend Netwerk aan bod dienen te komen.

Gezien dit mainstreamteam een actiegerichte focus heeft, stelt het een actieplan op, met concrete en resultaatgerichte mijlpalen, dat richtinggevend is voor haar operationeel functioneren.

De samenstelling van dit team – academici, adviesbureaus sociale economie, (ex-) bedrijfsleiders en een vertegenwoordiger van de SERV - biedt een garantie dat onafhankelijk maar met kennis van zaken een kwaliteitsborging van de Lerende Netwerken voorzien is. Tevens bevestigt deze gediversifieerde samenstelling van het MVO-mainstreamteam dat alle noodzakelijke competenties aanwezig zijn.

Elk Lerend Netwerk maakt deel uit van het mainstreamteam en bouwt een open communicatie uit naar de verantwoordelijken van het team. De leden van het mainstreamteam kunnen deelnemen aan activiteiten van elk Lerend Netwerk om zo de vinger aan de pols te kunnen houden.

Link met het digitaal kenniscentrum MVO

De Lerende Netwerken zijn sterk gelinkt aan de ontwikkeling van het Digitaal Kenniscentrum MVO. Zij bieden de nodige inhoud aan via het kenniscentrum en delen hun expertise rond hun thema met de doelgroep van het kenniscentrum. Om dit te faciliteren zullen de Lerende Netwerken een virtuele plaats krijgen op de website van het kenniscentrum en zullen zij via een online interface de nodige informatie op het kenniscentrum kunnen plaatsen. Het plaatsen van informatie rond het thema van het Lerend Netwerk op de website is een essentieel onderdeel van de taken van een Lerend Netwerk. Elk netwerk zal toegang krijgen tot een intranet voor het plaatsen van deze informatie.

3. Criteria

Alle ingediende projectvoorstellen moeten aan een aantal criteria voldoen om in aanmerking te komen voor selectie/betoelaging. Een aantal criteria gelden als ontvankelijkheidscriteria. Indien aan niet alle ontvankelijkheidscriteria is voldaan bij indiening, wordt het voorstel niet verder behandeld.

3.1 Specifieke criteria voor deze thema oproep

- Het projectvoorstel moet ingediend worden onder ESF 3 – zwaartepunt 3: Maatregel 3: Bevordering van de kenniseconomie.
- De startdatum van het project is ten vroegste 1 augustus en ten laatste 1 september 2005. Het project heeft als uiterste einddatum 31 december 2007. De maximale looptijd van het project bedraagt dan ook 29 maanden.
- Het project moet in een innovatief partnerschap gebeuren vb. door middel van een samenwerking met meerdere bedrijven en/of meerdere actoren: non-profit/profit, werkgever/werknemer, sociale economie/reguliere economie, ngo/bedrijf,...).
- De invulling van de vier aandachtspunten (diversiteit, rapportering, sociale economie en sociale dialoog) in het project.
- Het project moet aandacht hebben voor het gebruik van bestaande instrumenten en methodieken in andere settings (ander soort organisaties, sector,...).

3.2 Algemene criteria die gelden voor zwaartepunt 3

3.2.1 Ontvankelijkheidscriteria

- De aanvrager is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie. Natuurlijke personen kunnen geen aanvraag indienen.
- Tussen de partners dienen protocollen afgesloten te worden waarin de rol, wederzijdse rechten en plichten voor elke partner duidelijk omschreven worden. Bij indiening moeten minstens de (sleutel)partners al vermeld zijn en dient een intentieverklaring mee ingediend te worden. Het eigenlijke formaliseren van het partnerschap in een samenwerkingsovereenkomst kan nadien gebeuren.
- Het project moet via de daartoe bestemde internetapplicatie volledig ingevuld, afgedrukt en ondertekend bij de regie zwaartepunt 3 ingediend worden vóór **1 juni 2005**.
- Doelgroep: volgende personen komen in aanmerking:
 - Natuurlijke of rechtspersonen wiens arbeidsplaats, opleidingsplaats of maatschappelijke zetel zich hoofdzakelijk bevindt in het Vlaamse Gewest;
 - Nederlandstalige personen wiens arbeidsplaats of opleidingsplaats zich bevindt in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met toepassing van de taalwetgeving.
- Projecten die zijn opgebouwd rond acties inzake sensibiliseren en informatieverstrekking dienen een minimaal totaal bereik van 50 personen en/of bedrijven te hebben. Er geldt geen minimum voor het aantal informatieverstrekkingen.

3.2.2 Inhoudelijke criteria

- De projecten dienen gericht te zijn op het versterken van de ondernemingsgeest en ondernemersattitudes in Vlaanderen.
- Kaderregeling: projecten dienen te voldoen aan de vigerende bepalingen van de mededingingsregels van de Europese Unie¹.

¹ zie Vademecum ESF 3 – Zwaartepunt 3

- Promotie en disseminatie: De projecten dienen een uitgewerkt promotioneel plan te hebben, met specifieke aandacht voor de uitstraling van het ESF. Daarnaast moet aangetoond worden op welke manier de disseminatie zal gebeuren.
- Inhoudelijke kwaliteitsgaranties dienen ingebouwd te worden zowel op het vlak van methoden als op het vlak van personeel, met oog voor:
 - De competentie en de expertise van de uitvoerders
 - De originaliteit en creativiteit van het project
 - De kwaliteit en relevantie van het werkplan en haalbaarheid ervan binnen het voorziene tijdsbestek en budget

3.2.3. Voorkeurcriteria

- Het accent ligt op KMO's. Voorrang wordt gegeven aan projecten ten behoeve van Kleine Ondernemingen (KO's). Hierbij worden de definities van de Europese Commissie gehanteerd².
- Projecten met een innovatieve aanpak en/of inhoud wordt voorrang verleend.
- Innovatie op het vlak van managementtechnieken

4. De beslissingsprocedure

Het projectdossier moet ingediend zijn, dit betekent op 'definitief geplaatst' zijn in de internetapplicatie én een gehandtekening afgeprinte versie op het ESF-Agentschap ontvangen, ten laatste op **1 juni 2005**. Voor deze projecten wordt het één loket-principe toegepast. Dit wil zeggen dat er geen afzonderlijk dossier moet ingediend worden voor het verkrijgen van de Vlaamse cofinanciering.

Na ontvangst van het dossier op het ESF-Agentschap worden alle voorstellen beoordeeld op hun ontvankelijkheid (zie 3.2.1. Ontvankelijkheidcriteria). De ontvankelijke voorstellen worden vervolgens opgenomen in de evaluatieprocedure.

Elk dossier wordt beoordeeld door een evaluatiecollege. Per project worden drie evaluatoren aangeduid:

- een inhoudelijk regiemedewerker ESF 3 - zwaartepunt 3 van het ESF-Agentschap als eerste evaluator
- een deskundige van de Vlaamse Gemeenschap – administratie Werkgelegenheid
- een externe deskundige

Bij de aanduiding van de evaluatoren zijn volgende elementen van belang:

- onafhankelijkheid (een expert mag geen banden hebben met de organisaties die projecten hebben ingediend binnen het groepje van projecten)
- deskundigheid (moet kennis hebben van de materie, moet ook kennis hebben van projectmanagement)
- complementariteit (deskundigen vullen elkaar aan)

Het evaluatiecollege neemt na overleg een beslissing m.b.t. de ingediende projectvoorstellen. Deze beslissing wordt vervolgens in een vergadering voorgelegd aan de leden van de Strategische Werkgroep die het resultaat van het (de) evaluatiecollege(s) bekrachtigen.

Naast de inhoudelijke analyse van het project, wordt het financiële luik gescreend door de financiële cel van het ESF-Agentschap. Hierbij wordt de maximale toegekende steun vastgelegd. De financiële

² zie vademecum ESF 3 - Zwaartepunt 3

criteria die van toepassing zijn voor alle projecten ingediend onder zwaartepunt 3 – maatregel 3 gelden. Het document met een opsomming hiervan, vindt u terug op de website www.esf-agentschap.be onder projectfinanciering – financiële criteria zwaartepunt 3.

5. Het budget

Er wordt zowel financiering voorzien vanuit ESF zwaartepunt 3 als vanuit Vlaanderen. Voor deze thema oproep wordt per ingediend en goedgekeurd project een maximale kostprijs vooropgesteld van 600.000 EUR. Er wordt een maximum subsidie per project voorzien van 50% bestaande uit ESF middelen en Vlaamse cofinanciering. De ESF tussenkomst bedraagt maximum 39,13%, de Vlaamse cofinanciering zal instaan voor 10,87% van de totale subsidiabele kost.

De maximale tussenkomst vanuit ESF bedraagt 234.780 EUR. De Vlaamse cofinanciering zal per project maximum 65.220 EUR bedragen. Dit betekent een totale financiële tussenkomst vanuit ESF en de Vlaamse overheid van maximum 300.000 EUR. De overige 50% financiering moet vanuit het partnerschap worden voorzien.

Volgende minimum- en maximumpercentages, die gelden voor ESF 3 zwaartepunt 3 - maatregel 3, zullen toegepast worden:

- ESF: maximum 39,13%
- Vlaamse cofinanciering: 10,87%
- Private cofinanciering: minimum 17,5%

Voor de gedetailleerde financiële criteria verwijzen we naar de website van het ESF-Agentschap: www.esf-agentschap.be waar ze onder de rubriek 'projectfinanciering' voor zwaartepunt 3 te vinden zijn.

6. Planning

19 april	lancering thema oproep Lerende Netwerken
1 juni	einddatum indiening projectvoorstellen
1 september	uiterlijke opstartdatum start projecten
eind september	lancering voor het grote publiek van het Digitaal Kenniscentrum MVO en voorstellen van de Lerende Netwerken MVO
... - 31/12/2007	Lerende Netwerken verzorgen input voor het Digitaal Kenniscentrum MVO

7. Meer informatie

Voor verdere toelichting en informatie bij deze oproep kunnen de kandidaat-promotoren beroep doen op zowel het ESF-Agentschap als op de Administratie Werkgelegenheid. Aarzel niet om met hen contact op te nemen.

Voor bijkomende informatie m.b.t. deze thema oproep zwaartepunt 3 kan u terecht bij:

Inhoudelijk bij regie zwaartepunt 3:

Liesbeth Vanderstukken, liesbeth.vanderstukken@esf-agentschap.be, 02/546 22 47

Anne Van Beneden, anne.vanbeneden@esf-agentschap.be, 02/546 22 37

Financieel bij de financiële cel van het ESF-Agentschap:

Catherine Bonnarens, catherine.bonnarens@esf-agentschap.be, 02/546 22 09

Meer informatie m.b.t. zwaartepunt 3 vindt u terug op de website www.esf-agentschap.be onder ESF Vlaanderen – Doelstelling 3 – zwaartepunt 3 “Ondernemerschap”. U vindt hier het algemeen vademecum zwaartepunt 3 met een handleiding bij het online indienen van het project en de algemene financiële criteria zwaartepunt 3.

Meer informatie m.b.t. de ontwikkelde producten binnen Trivisi en het Digitaal Kenniscentrum MVO: Administratie Werkgelegenheid - Jef Van der Wee – jef.vanderwee@ewbl.vlaanderen.be
Of op de website www.trivisi.be.

Voor het online indienen van de aanvraag kunt u terecht op de volgende website:
<http://esf.vlaanderen.be>
Technische vragen m.b.t. de online applicatie kan u stellen via esfsupport@vlaanderen.be
